

Enhed
Forvaltningsjura

Sagsbehandler
Marlene Jacqueline Brixtofte

Koordineret med
Demokrati

Sagsnr.
2020 - 8745

Doknr.
372877

Dato
12-01-2021

Notat om udbetaling af vederlag under sygdom til bestyrelsesformand for kommunalt fællesskab

1. Baggrund

Et kommunalt fællesskab har den 4. september 2020 rettet henvendelse til Social- og Indenrigsministeriet med et spørgsmål om udbetaling af vederlag under sygdom til selskabets bestyrelsesformand.

Det fremgår af henvendelsen, at det kommunale fællesskabs bestyrelsesformand går på sygeorlov, samt at der er indkaldt en stedfortræder. Det kommunale fællesskab anmoder derfor om at få oplyst, hvorledes det kommunale fællesskab skal forholde sig til udbetaling af vederlag til den sygemeldte bestyrelsesformand.

Det kommunale fællesskab har den 7. januar 2021 telefonisk oplyst, at bestyrelsesformanden gik på sygeorlov den 27. august 2020.

Social- og Indenrigsministeriet ses ikke tidligere at have udtalt sig om spørgsmålet om udbetaling af vederlag under sygdom til en bestyrelsesformand for et kommunalt fællesskab.

Social- og Indenrigsministeriet er bekendt med, at det i henhold til det kommunale fællesskabs vedtægt er godkendt, at bestyrelsesformanden vederlægges med et fast vederlag.

2. Retsgrundlag

Det fremgår af § 60 i lov om kommunernes styrelse (lovbekendtgørelse nr. 47 af 15. januar 2019), at:

”§ 60. Aftaler om samarbejde mellem kommuner, som vil medføre indskrænkning i de enkelte deltagende kommunalbestyrelses beføjelser efter denne lov, kræver, medmindre andet særligt er hjemlet i lovgivningen, godkendelse fra Ankestyrelsen, jf. dog § 60 a. [...]”

Af lov om kommunernes styrelse med kommentarer, 2010, s. 513 f., fremgår følgende:

”Når der er tale om et kommunalt fællesskab, idet der ved den godkendte samarbejdsaftale etableres et selvstændigt styrelsesorgan for fællesskabet, vil der ofte i aftalen være optaget bestemmelser om, i hvilket omfang den kommunale styrelseslovgivnings regler skal finde anvendelse på fællesskabsorganet og dets virke. Vedrørende de styrelsesmæssige spørgsmål, som ikke er reguleret i aftalen, er udgangspunktet, at styrelseslovens regler finder anvendelse på reguleringen af de interne forhold. Det forhold, at styrelseslovens regler er gengivet i aftalen medfører således ikke i sig selv, at de regler i loven, der ikke er medtaget i aftalen, kan anses for fraveget.”

Af cirkulæreskrivelse nr. 9231 af 4. marts 1981 vedrørende vederlæggelse af amtsråds- og kommunalbestyrelsesmedlemmer for hverv som medlem af bestyrelserne for selskaber, der helt eller delvis er i offentlig eje, fremgår følgende:

”Det bør efter indenrigsministeriets opfattelse være således, at udgangspunktet for vederlæggelsen af de heromhandlede hverv, som efter den nævnte undersøgelse i overvejende grad udøves i møder, tages i de regler, der gælder for mødediæter efter den kommunale styrelseslovs § 16 [nu § 16 a].

I de tilfælde, hvor forberedelsen til møderne går ud over, hvad der normalt kan forventes, eller hvor der foreligger en betydelig arbejdsindsats, der ikke direkte er knyttet til mødevirksomhed, vil der være anledning til at overveje en egentlig vederlagsordning. Det vil i de fleste tilfælde være formanden, eventuelt også næstformanden, der har en sådan merbelastning i form af forberedelsesarbejde, deltagelse i drøftelser, forhandlinger, besigtigelser o.lign.”

Om vederlæggelse af bestyrelsens og forretningsudvalgets medlemmer fremgår følgende af det kommunale fællesskabs vedtægt:

”§ 11. [...]

Stk. 2

Bestyrelsen fastsætter, i det omfang sådanne ikke er fastlagt i vedtægten, de nærmere regler for sit virke, herunder - med generalforsamlingens og de kommunale tilsynsmyndigheders godkendelse - størrelsen af vederlag, diæter og godtgørelse til bestyrelsens og forretningsudvalgets medlemmer.

[...]”

Af bestyrelsens forretningsorden, der er fastsat i medfør af vedtægtens § 11, stk. 2, fremgår ikke nærmere om vederlag, diæter og godtgørelse til bestyrelsens og forretningsudvalgets medlemmer.

Social- og Indenrigsministeriet har ved bekendtgørelse nr. 1769 af 27. december 2018 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv som ændret ved bekendtgørelse nr. 1416 af 24. september 2020 fastsat regler om ophør af vederlag under fravær for medlemmer af kommunalbestyrelsen, der modtager fast vederlag efter vederlagsbekendtgørelsen. Ophørsreglerne gælder både det faste vederlag for medlemskab af kommunalbestyrelsen og vederlag for hverv som udvalgsmedlem, udvalgsformand, viceborgmester og borgmester. Af vederlagsbekendtgørelsen fremgår følgende:

”§ 30 a. Vederlag efter §§ 2, 3, 7, 12 og 14-17 samt § 19, stk. 1, ophører med udgangen af den kalendermåned, hvor den pågældende i en uafbrudt periode på 1 måned ikke har varetaget det pågældende hverv, indtil medlemmet på ny varetager hvervet, jf. dog stk. 2 og 3. Er der i juli måned ingen møder i kommunalbestyrelsen, medregnes denne måned ikke i den i 1. pkt. nævnte periode.

Stk. 2. Når en stedfortræder for et medlem indtræder i kommunalbestyrelsen for en periode af mere end 7 dage, ophører alle medlemmets vederlag, som er nævnt i stk. 1, indtil medlemmet genindtræder i kommunalbestyrelsen, jf. dog stk. 3. 1. pkt. gælder uanset, at vederlagene ikke er ophørt efter stk. 1.

Stk. 3. Ved fravær i en sammenhængende periode på grund af helbredstilstand, graviditet, barsel eller adoption, hvor stedfortræderen af denne grund er indkaldt efter § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, har medlemmet uanset stk. 1 og 2 ret til de i stk. 1 nævnte vederlag i indtil 9 måneder. 9-måneders perioden regnes fra fraværperiodens begyndelse. Retten til vederlag efter 1. pkt. er, medmindre krav om dokumentation er åbenbart ubegrundet, betinget af, at medlemmet efter en uafbrudt periode på 14 dages

fravær og herefter på kommunalbestyrelsens forlangende med passende mellemrum i resten af fraværperioden indsender dokumentation for retten til vederlag efter 1. pkt. Vederlaget ophører, når medlemmet ikke længere er berettiget til vederlag efter 1. og 3. pkt., medmindre medlemmet efter stk. 1 har ret til vederlag i en længere periode. Er vederlaget ophørt, fordi medlemmet ikke har fremlagt den påkrævede dokumentation efter 3. pkt., generhverves retten til vederlag efter 1. pkt., når dokumentationskravet opfyldes. Generhvervelse af retten til vederlag efter 5. pkt. får virkning fra begyndelsen af den periode, som medlemmet indsender dokumentation for.”

Bekendtgørelse nr. 1416 af 24. september 2020 om ændring af vederlagsbekendtgørelsen indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelse:

”§ 2

Stk. 1. Bekendtgørelsen træder i kraft den 15. oktober 2020.

Stk. 2. Bekendtgørelsen finder ikke anvendelse for en periode, hvor et medlem ikke har varetaget kommunale hverv, når perioden er påbegyndt før bekendtgørelsens ikrafttræden. For sådant fravær finder de hidtil gældende regler anvendelse.”

Den hidtil gældende bekendtgørelse nr. 1769 af 27. december 2018 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv har i § 30 følgende bestemmelse om ophør af vederlag:

”§ 30. Vederlæggelse efter §§ 2, 3, 7, 12 og 14-17 samt § 19, stk. 1, ophører med udgangen af den måned, hvor den pågældende fratræder det enkelte hverv eller i en uafbrudt periode på 3 måneder ikke har varetaget dette, jf. dog stk. 4 samt § 66 b, stk. 7, i lov om kommunernes styrelse.

Stk. 2. Ved fravær på grund af helbredstilstand, graviditet, barsel og adoption, hvor stedfortræder af denne grund af indkaldt efter § 15, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, er der dog ret til vederlag i indtil 9 måneder.

Stk. 3 – 4. [...]”

3. Ministeriets retsopfattelse vedrørende kommunale fællesskaber

Et kommunalt fællesskab er en art ”specialkommune”, oprettet til i kommunalt regi at løse netop de kommunale opgaver, som med vedtægterne er overført til fællesskabet. Derfor er udgangspunktet, at den kommunale styrelseslovs regler gælder for reguleringen af de interne forhold i fællesskabet, medmindre andet er fastsat i vedtægterne.

Der vil ofte i vedtægterne være optaget bestemmelser, hvorefter den kommunale styrelseslovs regler gælder med hensyn til bestemte forhold vedrørende fællesskabets styrende organer og deres virke. Man kan ikke slutte modsætningsvis fra sådanne bestemmelser. At nogle af styrelseslovens regler er gengivet i vedtægterne, medfører således ikke i sig selv, at de regler i loven, der ikke er medtaget i aftalen, er fraveget.

Der henvises til Lov om kommunernes styrelse med kommentarer, 2010, Hans B. Thomsen m.fl., side 513 f., samt Social- og Indenrigsministeriets vejledning om kommunale fællesskaber, april 2016, s. 40.

Der kan i visse tilfælde være sådanne forskelle mellem de kommunale hverv og organer i en kommune og hverv og organer i et kommunalt fællesskab, at det må indebære, at regler i den kommunale styrelseslov og regler, der er udstedt i medfør af denne lov, ikke eller kun i et begrænset omfang finder anvendelse på kommunale fællesskaber. Som eksempel kan nævnes ministeriets vejledende udtalelse om mødeoffentlighed i trafikselskabers bestyrelser, hvor ministeriet udtalte, at bestemmelsen i styrelseslovens § 10

om åbne møder i kommunalbestyrelsen ikke gjaldt for et kommunalt fællesskabs styrende organer. Der henvises til brev af 7. november 2013, j.nr. 2012-02829, resumédatabasen 13.4.3.

4. Vurdering

Som angivet indledningsvist i afsnit 1 lægger Social- og Indenrigsministeriet til grund, at bestyrelsesformanden for det kommunale fællesskab i henhold til det kommunale fællesskabs vedtægt vederlægges med et fast vederlag, at vedkommendes fravær begyndte den 27. august 2020, og at der blev indkaldt en stedfortræder i bestyrelsen for den pågældende.

Der er i det kommunale fællesskabs vedtægt eller forretningsorden ikke fastsat nærmere regler om vederlæggelse under fravær, herunder om ophør af vederlag.

På den baggrund er udgangspunktet således, at styrelseslovens regler finder anvendelse på reguleringen af de interne forhold i det kommunale fællesskab. Det gælder efter ministeriets opfattelse som udgangspunkt også de dertil hørende retsfor skrifter, der er udstedt med hjemmel i styrelsesloven.

Hertil kommer, at der ud fra en generel betragtning bør være regler, der regulerer ophør af vederlag for en bestyrelsesformand for et kommunalt fællesskab, der ikke udfører hvervet, så vedkommende ikke uden ophør skal vederlægges, når vedkommende uden at være fratrukket hvervet ikke varetager dette.

Endvidere finder Social- og Indenrigsministeriet ikke, at de forskelle, der er mellem hvervet som bestyrelsesformand i et kommunalt fællesskab og de kommunale hverv, som vederlagsbekendtgørelsens regler regulerer, eller de forskelle, der er på vederlæggelsen af disse hverv, er af en sådan karakter, at vederlagsbekendtgørelsens regler om ophør af vederlag ikke kan finde anvendelse for ophør af vederlag til en bestyrelsesformand i et kommunalt fællesskab.

På denne baggrund er det ministeriets opfattelse, at spørgsmålet om ophør af vederlag i den foreliggende situation må afgøres efter de regler, der gælder om ophør af kommunale vederlag i vederlagsbekendtgørelsen, som er udstedt med hjemmel i styrelsesloven.

Efter vederlagsbekendtgørelsens § 30 a, stk. 3, har bestyrelsesformanden for det kommunale fællesskab ret til vederlag i indtil 9 måneder, herunder idet der efter det oplyste er indkaldt en stedfortræder for den pågældende på grund af sygefraværet. Retten til fravær er efter de gældende regler betinget af, at vedkommende af egen drift og herefter med passende mellemrum dokumenterer sit fravær.

Den ændrede bestemmelse i vederlagsbekendtgørelsens § 30 a, stk. 3, finder imidlertid ikke anvendelse, når perioden, hvor et medlem ikke har varetaget kommunale hverv, er påbegyndt før bekendtgørelsens ikrafttræden. Da bestyrelsesformanden gik på sygeorlov den 27. august 2020, og da de ændrede regler først trådte i kraft den 15. oktober 2020, finder i stedet de tidligere gældende regler anvendelse.

Efter den tidligere bestemmelse i vederlagsbekendtgørelsens § 30, stk. 2, har bestyrelsesformanden for det kommunale fællesskab ret til vederlag i indtil 9 måneder, idet der efter det oplyste er indkaldt en stedfortræder for den pågældende på grund af sygefraværet. Der er ikke efter de tidligere gældende regler et særligt krav om dokumentation som betingelse for at modtage vederlag under helbreds-betinget fravær i op til 9 måneder.